

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States,
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 303. — ŠTEV. 303.

NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 28, 1921. — SREDA, 28. DECEMBRA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

KALENINOVA MATI O SVOJEM SINU

BIL JE PRIDEN MAJHEN DEČ KO TER JE DOBIL VSE TE IDEJE IZ TUJIH DEŽEL, — JE IZJAVILA. — VERA JE POTREBNA ZA ŽENSKO. — BREZ NJE NE MOREJO IZHAJATI.

Poroča Walter Duranty.

Kimry, Rusija, 27. decembra. V kuhinji šoiske hiše je zadišalo. Ravnokar sem preživel nedeljo, in neka smehljajoča se ženska globoko v deželi, z ženo in materjo predsednika Kalenina. Hiša babuška, kot imenujejo mater Kalenina in sploh vsako staro mater, je predstavljala majhen črtoček ruskega življenja, ki se je ponavljal preko neskončnih milj planjav in dolin.

Ko sem se dvignil s postelje, katero je babuška improvizirala zame na tleh, sem našel, da je bila ona pokonec že od petih let. Bila je zaposlena v svoji majhni kuhinji, ki je izgledala kot koridor krog velikanske lončene peči, v koje notranjosti je gorel ogenj in ki je bila na vrhu tako gorka, da je predstavljala najbolj udobno ležišče. Babuška je ravnokar rezala domači sir na kose. Njene ovalne štručice, napolnjene s kislim zeljem, so bile že pripravljene in v črnem železnem loncu se je kuhala klasična juha iz kostrunvine in sladkega zelja. Velika, rdečelena deklina, Suška, ki je pomagala stari ženi, je krog kuhinje in sklednja, je ravno potisnila v peč lonec z zmehkanim krompirjem, da se opeče.

Nedeljski zajutrek so na prijeten način prekinili obiskovalci, veliki, sveže izgledajoči kmetje. Piotr Timofeodovič šolski učitelj, je vstopil kot junak iz kake igre Gogolja. Visok in elegantne postave je imel svetle brke in plave lase, ki so se krivili na koncu. Njegov nos je bil delikaten in njegove obrvi izrazite. Izgledal je kot kmet s primeskom plemenite krvi in najti je dosti kmetov s takim romantičnim ozadjem.

Piotr je bil vaški deček, ki je študiral na seminarju v Tver in ki upa, da bo prišel prihodnje leto na vaško vsučilišče v Moskvi. Odvedel nas je v šolsko hišo, ki je tudi dom dveh učiteljev. Priproste sobe so bile polne cenenih zemljevidov ter priprav za računanje, kajti noben ruski kmet ne zna šesteti par števil brez pomoči take priprave.

Ne morete si misliti kako priden majhen deček je bil to, — je rekla. — Vedno pri svojih knjigah in kot oče svojemu mlajšemu bratu Simeonu. Ni je bilo stvari, katere bi ne skušal pojasniti Simeonu.

Nato pa je šel v Petrograd, da dela v tvornici in dobil je vse te ideje iz tujih dežel in vse te velike knjige. Nič več ni hotel iti v cerkev ter rekel, da je vera dobra za ženske. Ženske morajo imeti nekaj, česar se oprijemajo.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, zanesljivo in hitro.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron	\$ 1.45	1,000 kron	\$ 4.50
400 kron	\$ 1.95	5,000 kron	\$ 22.00
500 kron	\$ 2.40	10,000 kron	\$ 43.00

Glasom naredbe ministrstva za pošto in brzojav v Jugoslaviji je sedaj mogoče tam nakazovati zneske potom pošte edino v dinarjih; za vsake štiri krome bo izplačan en dinar; razmerje med dinarjem in kreno ostane torej neizpremenjeno.

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir	\$ 2.80	500 lir	\$ 24.00
100 lir	\$ 5.20	1000 lir	\$ 47.00
300 lir	\$ 15.00		

Nemška Avstrija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank na Dunaju."

Radi velikanskih razlik v tečaju izplačujemo sedaj v Avstriji samo ameriške dolarje. Zavsako posamezno nakazilo do \$50. računamo po \$1. za večja nakazila po 2 centis od dolarja.

Vrednost dolarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega. Mi računamo po ceni istega dne kot nam pošlani dolar doje v roko. Kot generalni zastopnik "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo najugodnejše izplačilne pogoje, ki bodo veliko koristni za vas, ki se za ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslali najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 32 Cortlandt St., New York (Advertisement)

Moda zahteva vsak dan nekaj drugega, nekaj posebnega. Premašati mačke in pse, je že nekaj vsakdanjega. Kače, opice in kuščarji so sedaj v modi. Deklica, ki jo vidite na sliki, hoče prekositi svoje tovarišice. Seboj nosi živalico medvedje vrste, ki je znana v Ameriki pod imenom "raccoon".

PET KAZNJENCEV ZBEŽALO IZ CELIC

Ker pa si je eden zlomil nogo, so se ostali odpovedali prostosti. — Eden kaznjencev ubit.

Auburn, N. Y., 27. decembra. Ker niso hoteli pustiti na cedilo nekega svojega tovariša, ki si je zlomil nogo, ko je skušal skočiti na tla s strehe jetnišnice, se je ponesrečil izbruh iz Auburn jetnišnice, katerega je vzpizorila petorica jetnikov na božični večer. Eden izmed kaznjencev je bil pri tem ustreljen, dočim so ostale štiri zopet ujeli.

Kaznjenci, ki so se vdeležili poskušnega bega, so bili tridesetletni Clement Pacina, 26 letni Walter Gazdik, ravno toliko star John Vidra, 43letni Kalimovski in 24 letni Frank Lubiki. Vsi so bili radi ropov in uboja obsojeni na dolge zaporne kazni. Ker so vzpizorili pred kratkim v jetnišnici upor, so jih prevedli v Auburn v smrtne celice. Vsi so člani poljske skupine, ki se je v Clintonu spopadla skupino črnecev.

Nasveti večer krog sedme ure so bili vsi poljski kaznjenci v svojih celicah. Ko pa je napravila straža ob pol osmih svojega pot naokrog, je bilo pet celic praznih. V vsaki celici so bili železni drogi prežagani. Nameravalo je pobegniti vseh šest, a eden se je skesal ter zavrnil ponudbo.

Kaznjenci so stvorili zatem človeško piramido in najvišji je prišel skozi droge. Nato so se plazili navzdol po "sahtu" ter prežagali tam hitro nadaljne droge. S pomočjo vrvi so potegnili druge navzgor. Zatem so splezali na streho ter dospeli s pomočjo vrvi na tla. Kalimovski pa je padel na tla, pri čemu si je zlomil nogo. Tovariši ga niso hoteli pustiti samega ter se rajši vdali.

NOVI IZGREDI V BELFASTU

Belfast, Irsko, 27. decembra. — En mož je bil ubit in več jih je bilo ranjenih v spopadu med konštablerji in večjim številom civilistov, ki se je završil danes zjutraj. Konštablerji so pozvali ljudi, ki so se sumljivo obnašali, naj se vstavijo, nakar so pričeli slednji streljati. Red je bil kmalo zopet uveljavljen.

DEBS SE BO PODAL DOMOV.

Washington, D. C., 27. dec. — Da se sestane s svojimi tukajšnjimi prijatelji, je ostal Evgen Debs, ki je bil na božični dan pomiloščen, se nadaljni dan tukaj ter se bo šele danes zvečer podal v svoj domači kraj, Terre Haute, Indiana. Izprva je hotel odpotovati takej po konferenci s predsednikom Hargingom in generalnim pravnikom Doughertyjem.

Debs je končno prekinil molk, pri katerem je ustrajal izza avgusta iz zvezne jetnišnice v Atlanti ter izjavil, da bo v bodoče uporabil svoj čas za to, da deluje za oproščanje vseh političnih jetnikov. Rekel je, da se je razgovarjal s predsednikom glede svojih principov in idealov, da ne bo prišlo do nobenih napadnih razumevanj. Molčal pa je glede pogovora, katerega je imel z generalnim pravnikom Doughertyjem.

Dougherty sam je izjavil, da ni dal Debsu nobenih nasvetov in da jih slednji tudi ni zahteval.

JAPONSKI REGENT POZIVLJA NA MIR.

Tokio, Japonsko, 27. decembra. Japonski prestolonaslednik prince Hirohito, regent, je osebno pregledal prestolni govor pri otvoritvi 45. zasedanja narodnega parlamenta. V svojem govoru je dal izraza zadovoljstvu vspricho vedno večjega prijateljstva, katero goji japonska vlada z drugimi svetovnimi silami ter rekel končno, da se bliža konferenca v Washingtonu uspešnemu koncu.

Kdor namerava v kratkem vrniti se v domovino, ter ob tej priliki videti lepe kraje ob Atlantskem in Sredozemskem morju, mu priporočamo, da potuje z brzoparnikom Cunard proge

"C A R M A N I A",

ki odpluje kot izletni parnik 11. februarja na Reko. Med vožnjo se bo vstavil v najlepših mestih. Vsi potniki tretjega razreda bodo nastanjeni v kabinah. Cena do Reke \$105.00 ter \$5.00 vojnega davka.

Frank Sakser State Bank.

NEMŠKEGA PREROKA SO POSLALI V JEČO

V berlinskem policijskem sodišču je nastopil človek, ki se je iz potrebe lotil prerokovanja.

Berlin, Nemčija, 26. decembra. Moabitsko policijsko sodišče je bilo priča čudnega prizora, ko je nastopil pred sodnikom "apostol čistosti", neki Ludwig Heusser, ki si je nadal bombastični naslov "proroka sodnega dne", "blagotvornika sveta" in "učenika novega zdravjenja", da se zagovarja proti obtožbi, da ni plačal svote \$6.29 nekemu berlinskemu listu. Ta list je objavil večkrat njegov glas, in uprava lista izjavlja, da je spravil svoj oglas v list pod napačnimi pretvezami. Prorok Heusser je več kot šest čevljev visok, možak v najboljših letih ter hodi naokrog bosopet, oblečen v dolgo krilo iz kamelne dlake. Kot se spodobl, ima tudi dolgo polno brado in dolge kodrate lase. To je bil prizor kot ga ni videlo že leta in leta policijsko sodišče. V njegovem spremstvu so se nahajale njegove slične oblečene verze ovčice, med katerimi so prevladovala ženske.

Ta novi nemški Mesija se je zadnji čas potikal po celi Nemčiji, pridigoval ter pridobil zase veliko ljudi, prav posebno pa žensk. Južnonemška policija, kateri ni ušlo dejstvo, da se nahaja med spremstvom proroka predvsem neobičajno veliko žensk, ga je spravila v oddelček za umobolne na vsučilišču v Taubinzen, kjer si ga opazovali učenjaki. Po kratkem času je bil izpuščen, kajti nobena obtožba ni bila dvignjena proti njemu. Učeni profesorji so prišli do zelo zanimivih sklepov glede tega izvanrednega človeka.

Do izbruha vojne je bil sedanjí bosopeti in kosmatí prerok elegantno oblečen, kavalir, ki je imel vse žepe polne denarja in ki je živel s svojo izvanredno krasno ženo v velikem razkošju. Bil je lastnik neke šampanjske tovarne ter je dobival tudi velik dohodek iz raznih srečelovskih uradov v Švici. Kmalu pa je zapravl ves svoj in ženin denar ter postal bankroten kmalo po izbruhu svetovne vojne.

Nato pa je pričel s svojo karijero kot potujoči dolgolasi prerok. Vseučilišni izvedenci so izjavili glede njega:

Njegova odlična močnatost je izvajala velik upliv na veliko število ljudi, med katerimi jih je bilo dosti visoko inteligentnih in prav posebno na ženske.

Pred policijskim sodiščem ni hotel sestiti obtoženi na stol ter dal sodniku milostno dovoljenje, da ga obsodi kot se mu zdi primerno.

Kot uvodno kazen je dobil tri dni ječe radi omalovaževanja sodišča.

NAD 330,000 NEZAPOLJENIH V NEW YORKU.

Cenitev, katero je vzpizorila trgovska zveza, in koje uspehi so bili večeraj objavljeni, določa številno nezaposlenih v mestu New Yorku na več kot 330,000. Pred dvesti meseci jih je bilo več, a ne dosti več. Nove številke ne vključujejo ljudi, ki niso stalno naseljeni v New Yorku in kojih številno cenijo na 50,000.

Večje število zaposlenih je opaziti prav posebno v trgovini na drobno ter je tozadevna zaposlenost brez dvoma posledica sezonskega dela. Čeprav imajo pristaniki in drugi transportni delavci še vedno dosti nezaposlenih v svojih vrstah, je tudi na tem polju nekoliko izboljšanja.

NOVOSTI IZ PROHIBICIJSKEGA TABORA

TRI NOVE POSTAVE BODO DAJALE POSAMEZNIM KRAJEM PRAVICO POOSTRITI IZVEDEJENJE PROHIBICIJE. — KATOLIČANI PROTI PREPOVEDI MAŠNEGA VINA. — SMESSENJE PROHIBICIJE BO PREPOVEDANO.

Ker je na svetu še vedno precej — in večino pijač zlije v svoje veselo in ker je še vedno najti ljudi, ki se sempatam smehljajo, mesto da bi povečali svoje ustnice kot predpisuje to Antisalonka liga, je sklenila slednja odrediti vse potrebno, da dokaže svoje pravico do obstanka tudi v bodočnosti.

William H. Anderson, državni superintendent Antisalonke lige, je naprimer milostno sporočil, da se namerava uveljaviti v zakonodajni tri predloge, na temelju katerih bodo imeli mesta, manjši kraji in vasi pravico uveljaviti dodatne odredbe za izvedenje prohibicijskih postav. Antisalonka liga upa, da bo mogoče na ta način tesnejše napeti vajeti. Na temelju teh odredb bi bilo mogoče majhnim gnezdom ustaviti avtomobilista sredi ceste ter ga vrči v ječo, če bi se našlo pri njem najhujšo množino žganja ali kake druge opojne pijače.

Antisalonka liga opozarja svoje nasprotnike, da je vsak odpor proti njenim sklepom nemogoč in da se jih bo tudi izvedlo.

Nadalje hoče Antisalonka liga postavno prepovedativakosmečanje prohibicije v listih, kino-slikah in drugih javnih vpizorizacijah.

Govorice, da hoče Antisalonka liga odpraviti pravo vino v verske svrhe so vzvrdile prav posebno v katoliških krogih cel vihar ogorčenja. Narodni magazin Kolumba pravilno gleda glede tega naslednje:

Načrt, da se odpravi vino v sakramentalne svrhe ne pomenja nič drugega kot izjavo, da se namerava raveljaviti ustavoZdruženih držav in da vsotjo prohibicijske sile, — ki očitno ne morejo napraviti konca krščenju postav, — pravcato versko vojno. Proti vernikom bodo mobilizirale predsoške onih veroizpovedavci, ki se ne poslužujejo nikakega vina v verske svrhe.

Seveda bo vsak vitez Kolumba in vsak pameten državlján nasprotoval temu bedastemu poskusu, da se nastopi proti najbolj svetim naziranjem katolikov in drugih državljanov. Katoliška cerkev je pred davnimi stoli, davno predno se je pojavil Volstead, trajno ali začasno osuši svet, odločila, da je pravo vino material, katerega se mora uporabljati pri maši. Katoliki ne bodo nikdar privolili v to; da bi stala muha prohibicijskega uradnika višje kot pa krščanska vest.

Celi svet bo suh do leta 1950, soglasno z W. E. "Passyfoot" Johnsonom, plačanim apostolom Antisalonke lige, ki se je vrnil v petek z devet mesecev trajnega potovanja v inozemstvu, kjer je širil evangelijske suše. Iz New Yorka je odpotoval še v isti noči v svoje domače mesto v Ohiju, kjer se bo mudil nekaj časa, nakar se bo napotil na jug, da širi evangelijsko vzdržnost med kentuckijci in carolinskimi hribovci.

Johnson je odpotoval iz New Yorka preteklega aprila ter je najprvo obiskal Dansko, o kateri pravi, da se je že pričela "sušiti". Rekel je, da se je 235 župnij izreklo za prohibicijo, a ni povedal, koliko župnij je še vedno v tabornem mokrote. Danci pijejo več žganja kot pa piva. Po njegovi sodbi napreduje prohibicija na Danskem. Po kratkem bivanju v Franciji je odšel Johnson preteklega avgusta v Indijo, kjer je ostal do 14. novembra. Obiskal je približno 40 različnih prostorov v tej deželi.

Čeprav se ne more Indija — pravi Johnson — osušiti kot celota, je vendar prva dežela za Ameriko, ki bo sprejela prohibicijo. Tri glavne vere v Indiji prepovedujejo zavzivanje opojnih pijač — in večino pijač zlije v svoje grla 62,000,000 ljudi iz nižjih razredov. V deželi je približno 350,000,000 ljudi in dejstvo, da je popivanje cenejeno v glavnem na nižje razrede, kaže, da se je završil napredek v priročni prohibiciji. (Ljudje, ki so poslali ta izjavajanja, ne da bi nasprotovali, so morali biti strašno nevedni ali pa zaletani. Indija je bila od nekdaj suha dežela, brez pripomoči in sodelovanja ameriških protestantskih farjev. Vzroki, da je bila dežela suha, so deloma verski, kajti tako brahmanstvo, kot budizem in mohamedanstvo prepovedujejo opojne pijače, deloma pa tudi klimatični, kajti znana stvar je, da je zavzivanje opojnih, posebno pa distiliranih pijač v tropičnih krajih veliko bolj škodljivo kot pa v zmernih ali severnih pasovih. O tem nam pričajo angloški uradniki v Indiji, ki ali kmalu podležejo podnebnju, ali se pa morajo vrniti domov ravno radi velikega zavzivanja opojnih žganij pijač, posebno z mineralno vodo.)

V tej deželi je 700,000 vasi — pravi Johnson — in govori se nekako 160 različnih jezikov. Vzrok, da ne more postati dežela suha kot taka ob istem času, je iskati v tem, da ima zvezna vlada pravico odločati glede vprašanja prohibicije. Počasi pa postaja ena občina za drugo suha.

Johnson je rekel, da ni začel nikjer na noben odpor in da je bil prijazno sprejet, kamorkoli je prišel. Priporočeval je o suhem banetu, katerega je priredil njemu na čast podkralj Lord Reading in da ga je suša ob tej priliki zelo presenetila. Vdeležil se je tudi več mokrih banketov, pri katerih je bil častni gost. Johnson je rekel, da so bili suhi banketi veliko bolj uspešni kot pa mokri in da po njegovih mislih ni treba človeku zastrupljati, če hoče biti družaben ali zabaven.

Zelo bi vam naslutili — je rekel Johnson — sprejem, katerega so mi priredili na otoku Ceylon. Vrtil se je spreved, ki je bil pol milije dolg. Venec se polagali na mojo glavo ter trosili cvetke na pet pred menoj. Dvanajst slonov, pokritih z barzunastimi odejami, je trobentalo v prozdrav. Mislim, da bo Ceylon kmalu suh. (To je logična posledica veličastnega sprejema agenta Antisalonke lige.)

Tudi na Škotskem so prohibicijonisti nekoliko napredovali — je rekel Johnsons. Prihodnjega novembra namerava oditi Johnson v Novo Zelandijo. Tam se bodo namreč vršile tekoni prihodnje jeseni volitve glede prohibicije ter je Johnson prepričan, da bo njegova navzočnost veliko pomagala stvari prohibicije.

Katera država v tej deželi je po vaših mislih najbolj "mokra"? — prohibicijskega stališča? — so vprašali Johnsona. Odgovoril je, da je požrl svoj zadnji drink na zapadu leta 1912. Nekateri so nato njavili, da je New Jersey najbolj mokra država, a Johnson ni hotel pristati v to ter rekel, da ima tam preveč dobrih prijateljev.

Ljudje so se kaj malo zanimali za to, kar sem rekel ali počel, — je končal, — dokler nisem izgubil očesa. Da, večkrat sem pil, ko sem bil v vladni službi, a nikdar nisem bil pijan.

ZAROČIL

se je na Božic Mr. Rajner Hlača, poznani Slovenec in agilen propagator slovenske in jugoslovanske vzajemnosti, z Mrs. Heleno Arguello. Čestitamo!

WSS WSS WSS WSS WSS

Tuan-fu-čeng.

(Nadaljevanje.)

Ob Sira - muren reki smo zadel na zadnje zimsko taborišče — Mongolov, ki so nam povedali, da je sicer velika karavanska cesta vsled snežnih zametov od trgovcev opuščena, vendar pa je več selišč obljubljenih po Čungzuhi, ki, odpušeni po sklepu miru od Rusov in Japoncev, pričakujejo v onih nedostopnih prelazih prihoda pomladi. Tedaj pa je reker Karel, da se je treba na vsake način zavarovati pred kakim nepričakovanim napadom ter me je toliko čas prošil za eno svojih karabink, da sem jo res odzvel judovskemu kramarju, ki nas je spremljal ter dal Karlu, preprčan, da bo v njegovih rokah od iste koristi kakor v rokah kramarja. En Amerikanez in en Grk, oba oborožena do zob, sta jezdirila z mano na čelu karavane, petero Židov, oboroženih le s slabimi revolverji, je tvorilo zadnjo stražo. Karel pa je galopiral dol in gor ob karavani, tleskal z bajko, in od zore do mraka je bilo čuti njegovo preklinjanje in njegove grožnje. Drugega dne smo opazili dim. Nobenega dvorana; tam kampirajo razbojniki, a ti sami bodo bolj presenečeni kot mi sami, kajti mi smo tvorili tekot petih zimskih mesecev prvo karavano, ki je šla tu mimo. Ukazal sem zapeljati vozove v obliki četverokota, v njega notranjino postaviti konje, lovske puške sem dal dvema trgovcem, ki sta se mi zdela se najbolj zaupanja vredna, nato pa sem sklenil z obema štrlohoma, t. j. z Amerikanezom in Grkom iti rekonosirati. Lahko da je samo pet razbojnikov, lahko pa tudi petsto. Zapustiti karavansko cesto ne bi imelo nobenega smisla, kajti, dokler ne poznamo moči nasprotnika, bi bilo naravnost predrzno, zapustiti cesto ter iti v neizmerne snežne puščavo. Karel naj bi ostal pri vozovih ter vodil obrambo istih, dasi ni bilo skoro za misliti, da se bodo Čunguzi drgnili napasti, kajti kakor hitro bi prišli na dan, da naskočijo, bi morali preko kot mize ravne planjave, kjer bi se jih lahko postreljalo.

Toda Karel nas je, ko smo hoteli oditi, zadržal: — Gospodje ne razumeti, kako z roparji govoriti — če gospodje mrtvi, — vsi mi mrtvi. — Jaz naprej jezdit, jaz razbojnikom — strah narediti, ... in če je odgledal. Komaj eno minuto za njim smo tudi mi odšli. Dospeli smo do nizkega valovitega grebena, kjer smo se ustavili ter skriti za grebenom, čakali. Od tam smo videli natančno teren pred seboj. Zapazili smo kogo, iz katere se je kadilo in lahko bi nam bilo ustreliti vsakega človeka, ki bi stopil iz gošče. Zelo dolgo je trajalo, — preden je prišel Karel, čegar konj je bil privezan za polomljen okenski knjiž, iz gošče. Sledilo mu je osem tolovajev, katerim je kazal našo trdnjavo iz voz. Razumeli smo vsako besedo: — Povedal bom torej velikemu možu, da ste narodni gardisti, vi se pa mirno zadržite, pomagajte kuljem ter pokažite velikemu možu kak papirje — kot svoje legitimacije. Beli hudič ne razume niti besedice. Sedaj mi pa dajte sto tavov (približno 35 rubljev). Ste li zadovoljni?

Prišel je torej čas, da se pokazemo. Vendar je prav malo manjkalo, da ni prišlo do boja, kajti čim so roparji zapazili naše glave in čevli karabink na grebenu, so takoj namerili s svojimi puškami na nas. Karel, ki bi bil v gostem klopiču prvi žadeti, nam je zadržal. Sklenili smo mir in prijateljstvo, pripeljali vozove, in roparji so morali — radi ali neradi — oddati svoje puške, ki so bile pa starinske in samo tri od njih se za rabo.

Karel me je pognel na stran. Mi naj razbojnik — sedaj je šele priznal, da so razbojniki in ne gardisti — popolnoma enostavno postrelimo. Po kitajskih zakonih smo dolžni, da jih pomečimo, kajti iz njih ne bodo itak nikdar več pošteni ljudje, mi jim pa tudi ne moremo zaupati, kajti kdo ve, če nam ne bodo že jutri sledili ter nas na prvi naši nočni postaji napadli.

Logično je bilo vse to, in lepo in dobro. Tigre in volkove se lovi tudi v pasti ter se jih šele potem pobije. Toda te vrste lova nisem jaz nikdar maral. Bilo je mnogo bolj enostavno, kar sem naslednjega jutra tudi storil, pobrati jim zaklope s pušk. Judje so hoteli seveda anektirati cele puške

da jih jih pozneje drugim razbojnikom prodali, toda Karel je zopet dokazal, da v logiki vse nadkritjuje ter menil, da so puške ruske državne last (bile so namreč ruskega izdelka), do katerih nimamo nikake pravice ter da bi si z njimi lahko nakopali sitnost ruskih oblasti.

Od roparjev smo izvedeli, da so skoro vse etape od Sira - muren do Bodune zasedene po Čungzuhi, in sicer po bandah, ki štejejo od petdeset do sto mož. Samo te južne postojanke ni nihče hotel, ker je preblizu taborišča Mongolov ter je lahko nekega lepega dne napadena od nomadov. Tako so bili ti roparji tukaj le kot prednja straža. S tem je spaval tudi naš up, da bi potovali po karavanski cesti, po vodi, — kajti s tolpami, ki bi štele preko dvajset mož, se ne bi smeli spuščati v boj. Napotili smo se torej deset vrst bolj proti severu, paralelno z glavno cesto proti severovzhodu ter smo obšli v velikem loku roparska taborišča.

Nato smo dospeli v Bodune in v Charbin. V Charbinu je prišel Karel med Ruse. Mi smo stanovali v hotelu, ki je bil nesramno drag, in jaz nisem mogel Karlu ugovarjati, ko mi je podal proračun odnosa ultimata, češ, da mu moram plačati stanovanje in hrano, ali pa pridejati trideset rubljev. Tolmač, kakšen je bil Karel, je dobil vsak čas od Rusov poleg proste hrane in stanovanja po šestdeset, osemdeset do sto dvajset rubljev na mesec. Če pa je znal poleg tega še pisati in čitati, pa celo do stopenjdeset. Karel pa je bil v Mandžuriji še bolj potreben kot v Kitaju, in čudovito hitro se je naučil potrebne rusčine.

Ko je stopil pri meni v službo, je imel vse svoje premoženje zavito v ulice, vredno morda šest dolarjev — sedaj pa je imel dovolj velikih, lepo poslikanih skrinj, ki sta bili natlačeni do vrha, poleg tega majhen ročni kovček, v Charbinu si je kupil takoj vsake ruske škornje, izborno kučmo, orke, modre hlače - dokolenice itd. ter je bil po enem tednu sem se pozabil smejeti, kadar sem ga pogledal, kajti četudi bi lahko kot Kitajec veljal za tepega, vendar je s svojim obrazom prekomajen izgledal v tej obleki. A imel je izvrstne zveze z rusko družbo, bil je prijatelj nekega čerkeškega železniškega uradnika — "damam" je opravljal službo postiljona in zaslužil je mnogo denarja. Nekega dne pride neka teh dam zelo razburjena k meni, da se pritoži čez Karla. Ona da ga je prosila, da ji iztepe preprogo, nakar mu je ponudila rubelj napitnine, toda moj lepi Korliček da ji je vrgele rubelj pred noge ter zahteval tri rublje. Naj torej jaz interveniram. — Jaz sem storil to s tem, da sem zahteval od nje še ona dva rublja, katera mi je vsa osupla izročila, nato sem poklical hotelskega portirja, ki je blehal na pljuči, dal sem mu tri rublje z navodilom — naj vrže damo iz hotela, Karlu sem pripeljal par zausle in nikoli več mi ni bilo treba igrati vlog miromnega sodnika. Ali bi mogoče Salomon bolj modro razsodil?

Nato smo se namenili nazaj v Bodune. Na predvečer odpotovanja je bil Karel od nekega, v oficirsko uniformo oblečenega Rusu na ogle zadržan ter pod pretvezo, da ga mora preiskati zaradi skritega orožja, okrađen za srebrno uro ter dvanajst rubljev v go tovine. Karel je stekel v hotel, poklical na pomoč Kitajce, nakar se tekli za roparjem, a ta je streljal nanje z revolverjem ter utekel. Morali smo torej svoj odhod preložiti, s pomočjo policije smo našli bandita, z o uri in rublji ni bilo ne duha ne sluha. Zopet smo določili dan svojega odpotovanja; imeli smo se odpeljati z opoldanskim vlakom do Tali-džaja, kjer naj bi nas čakali naši vozovi in konji, toda Karla ni bilo, da bi me zbudil. Končno je prišel vratar: Karel da leži pol-unut v neki sobi. Šel sem dol in našel ubogega vraga v pomilovanju vrednem stanju. Njegova glava je bila ena sama rana — polno krvi, oteklata, razmesarjena, raztrgana. Njegova obleka razsefrana in umazana, on sam pa tako pijan, da je komaj valil jezik po ustih.

— Kdo te je tako neusmiljeno obdelal? — Oh, jaz umreti! ... gospodnič k policiji hoditi — to moj

"prijatelji" narediti — mi mnogo za odhodnico piti in potem tepsti! ...

Obvezal sem ga, vendar ta dan ni bilo misliti na odhod, temveč 48 ur pozneje, ko je bil Karel temeljito obvezan, zlepljen in zakitan, in kar je glavno — trezen. Zaupal mi je, da so mu ukradli iz njegove lep tibetanski kožuh ter me prosil, naj ostanemo še en dan ker je tatu na sledu. Toda treba je bilo odpotovati. Ko smo prispele v Tali - džajo, se je Karel zopet nečloveški napil, in jaz sem moral sam skrbeti za razložitev prtljage. Karel je imel čuvati samo na svoje lastne skrinje, a vidi hudič, kaj je delal mesto tega — morda je šel naprej pit, ali se je potikal po kakšnih kotih, dejstvo je, da je naenkrat, ko je došel voz, planil name ter hotel imeti od mene svojo prtljago. On jo je vzel iz vagona ter jo dal nekemu kuliju v varstvo, a kulij je s prtljago izginil. In poleg vsega tega je bila v njegovi skrinji tudi moja srebrna kasetna, en par dobrih čevljev in moj izložen revolver. Njegovemu poštnemu in časti na ljubo moram povedati, da je najprej mislil na moje stvari ter da se je tresel kot list na veji, ko sem ga vprašal po svojih stvareh. Šele ko sem mu mirno povedal, da je čisto prav, da je prišel ob vse in ko je izpovedal, da ga ne nameravam naklestiti, tedaj se je šele pričel zavestati svoje velike izgube. To ga je popolnoma iztrežnilo in pričel je plakati kot otrok. — In gospod me bo zdaj spodil, in jaz nikakega denarja več — jaz vse zapiti in zaigrati z Rusi, — zakaj me ne gospod ubiti! ... Moral sem ga pomiriti in potolažiti, kajti drugače bi morali vozovi čakati do drugega dne, predno bi bili naloženi.

Karel je imel svoj posebni kitajski čut časti, katerega Evropejci ne moremo umeti. Niti na misel mu ne bi namreč prišlo jadicovanje pred menoj radi svoje izgube; tožil je le raditega, da me je s tem istočasno prošil za odpustanje radi svojih stvari, ki so obremen z njegovo lastnino izginile, ker vedel je, da je sedaj ostal brez obleke in brez denarja in če bi ga bil sedaj zapodil, mu res ne bi preostajalo drugega, — kot obesiti se. Ni imel več obleke, nobenih odev, nobene postelne oprave, niti ne svojega potnega lista, brez katerega ne bi mogel v Peking, kajti tudi če bi se mu posrečilo, splaziti se mimo ruskih straž, ujeli bi ga bili Japonci, ki so pa napravili s Kitajci, kateri se niso imeli z ničemer izkazati, kratak proces.

Dasi se mi je Karel smilil — kljub temu, da si je bil sam kriv svoje usode — vendar mu nisem hotel pokazati, da sem pripravljn mu pomagati ter nadomestiti škodo. Dal sem mu druge odeje kupil mu par dostojnih oblek, toda sem te izdatke zapisal na konto njegove plače, tako da ni imel tri mesece upravičenosti do — zahtev svoje plače. On pa je tudi razumel, da se mora z dvojno prdnostjo in z lepim obnašanjem izkazati hvaležnega ter je bil naslednje mesece vzor - služabnik. Potovali smo po Mongoliji, ostali smo nekaj časa v nekem tempu v bližini Bodune, nakar smo odjezdili z nekim ruskim konjeniškim polkom v Kuang - čeng - dze. Vsi vojaki so imeli Karla radi, oficirji so ga imenovali mojega Sanho Pansa in šaljivi šabni ritmojster, ki je bil izložen karikaturnist, je naredil celo vrsto dob ro uspešnih škie, v katerih je postal Karel z menoj vseh odevkovec. Njegov najboljši prijatelj je bil neki stražnjočster iz orenburgske gubernije. Ta se je dal s Karlom nešteto krat fotografirati in ga je imel vedno kot stalnega gosta pri podčastniški mizi.

Bilo je smešno vredno, kadar se je nas pozvalo k obedu. Mene je prišel iskat navaden ordonančni vojak, s katerim sem odšel k častniškemu zboru, po mojega Karla pa je prišel gospod podčastnik, ki ga je uljudno povabil, naj prisede ter deli z njim skromni obed. Na ekspedicijski je on tudi kuhar za nas, naredil nam je več uslug kakor katerikoli drugi tolmač, zato pa je dobival tudi lepo napitnino. Njegov prvi nakup je obstojal zopet v srebrni uri, za katero je dal 12 rubljev. En teden pozneje mu je bila že spet ukradena. Šel je namreč z vojaki v neko javno hišo, tam se je spet do nezvesti napil, in v pjanosti ter mu ukradli uro. Nato smo šli zopet v Charbin, odkoder sem jaz nameraval odpotovati proti Vladivostoku. V jutru

Iz življenja in sveta.

MODRI ČLOVEK.

To ni modrijan, ampak to je človek modre barve. Modrobojne so mu oči, modrobojen mu je obraz, še senca mu je modra in pa — radost.

Hotel bi biti močne, odločne barve: rdeč, ali črn ali bel, modri je in ostane; medla mevža. Njegovo tragedijo je opisal Stanko Tomašič ter jo kot kinorevelo izdal v Zagrebu.

Tu ni stavkov, tu ni vejice, to je kratkomało eksperimentistična povest, ki zahteva od tebe ogromne fantazije, če si hočeš vse domisliti, česar Stanko Tomašič ni povedal.

Zdi se mi, da se v njegovem kinu dogaja tole:

Modri človek je stopil, tiho upognjen, v cerkev današnjega veka, ki mu je religija krvava in umetnost brezsmiselna. Njegove oči so sipale modro po zidovih.

Ko je otvoril oči, so se otvorili tudi okna cerkve in solnce je s širokim svojim slapom zbudilo vse svetnike, Frančiška, Ilijo in Alojzija, da so zavriskali in zaplesali, orgle so zadonele na vse registre.

Zasenčujoč si oči, je modri človek pobegnil iz cerkve in odnesel s seboj Boga.

Dva cerkvena stolpa sta se vrgla za njim, da ga pokopljeta, a ga nista dosegla, da zlati križ enega stolpa je udaril ob njegovo modro senco in se zlomil. Modri človek je sedel na zlomljeni križ, a križ se je svetil kljubujoč.

Jurišal je modri človek na cerkev in razmetal zadnji kamen plesalnice svetnikov, a sree plesalnice je še živelo: altar Bogorodice z detetom.

Altar je kakor jezuit zbudil v Modrem človeku dvom o lastnih silah. Ljuteč se, da ga je moč varala, je čutil, da se bo vračal v staro življenje in da bo ozopet sezidal, kar je porušil. Obup!

Boga, kateremu je porušil hišo, nosi skritega pod sukno s seboj. V mestu je težak, na livadah lahak. Kar pride iz drevesa v drevo, voredu lepa žena, njegova senca: on jo podi stran, toda po njeni volji ima vizijo o svoji moči. Njegove roke so se se ovile v odločenem hotenju in — Kajnov dim se je kadil od njegove žrtve. Toda izgubil je zopet moč in šel za bogom!

Prikaže se mu močni Človek "krav evet kljubovanja"; ta se roga bolezn, postelji in telesu, češ, naj umre modra misel telesa in Modri pade. Slabost!

Bolan gleda Modri človek skozi okno v nočno modrino. Lice je modro, kakor lice mrtveca. Čuti, da se hotenje ne more roditi v njem. Zakaj včrta je mu meša z čanes in tradicija mu je na nogah kakor svinčena greda.

In vrnj se je modri človek v stari kraj; izgubil je to, kar je vzel s seboj, a novega ni nič prinesel. Smejejo se mu. Ponizanje. Modri človek je odšel, tiho vpo-gnjen in padel na tla.

In nauk? Tomašič nam pravi: Povest je nastala v začetku 20. stoletja. To je stoletje kaosa in ustvarjanja. Seveda to stoletje je pokopalo Modrega človeka, in sicer brez mauzoleja, ker preko takih mrličev leti nemirno sree dalje s slutnjo novega plesa.

WSS WSS WSS WSS WSS

mojega odpotovanja, Karla ni. Lezal je v svoji sobi v deliriju in stresala ga je huda mrzlota. Šel sem v bolnišnico, kjer sem bolj z grožnjami kakor s prošnjami dosegel, da je bil Karl, čeprav Kitajec, sprejet v ondotno rusko bolnico. Nato, ko sem strežajem obljubil lepo napitnino, sem odpotoval v Vladivostok, odkoder sem se vrnil v dveh tednih; Karel je bil zdrav ter je med tem ves Charbin, od enega do drugega konca prepil. Zame pa ni imel niti besedice hvale ali priznanja, temveč je postal ošaben do smehnosti. Da se je velik bel literat potrudil v bolnico, se tam z učeni belimi doktorji kregal radi njegovega, Karlovega, sprejema, to mu je bil nadaljni znak njegove važnosti in nenadomestljivosti. Da, šel je še dalje! Prijel me je, kaj to pomeni, da sem ostal dva tedna zunaj, ko sem vendar obljubil, da se vrnem v desetih dneh! To ni pravilno, itd. Zopet je moral zapeti pič, ki mu je iztepel iz glave njegovo ošabnost. (Dalje prihodnjiš).

Arhivi ruske "ohrane".

Neki Francez je imel na potovanju po sovjetski Rusiji srečo, da je videl tudi svetovnoznani bivši arhiv carističnega redarstva. Arhiv se nahaja v neki stari državni zgradbi, kjer je bil senat. V veliki dvorani so slike carja in carice pokrite z novinskimi papirjem. V splošnem v celi zgradbi ni nič posebnega. Zanimiva je samo ona soba, v kateri se nahajajo vrče z dokumenti redarstvena arhiva. Tu je spravljena zgodovina vsega ruskega revolucionarnega pokreta, o katerem je imela ruska policija natančno evidenco in je dnevno zapisovala nove podatke.

Najprej je videti snopčice z napisom: "Agenti provokaterji", katerih imena še danes uradniki izgovarjajo z gotovim strahom. To so male kartice, sestavljene po abecedni, po katerih so imena teh provokaterjev. Francezki potnik, ki je pregledoval arhiv, je videl med drugim karto znanega popa Gapona in Landesena, ki je bil l. 1910 organiziral v Franciji komplot in bil raditega zaprt dve leti. Nato se je vrnil v Rusijo, pozneje pa je zopet živel v Parizu in sicer pod imenom Harting in dobil končno visoko rusko odlikovanje. V arhivu je dalje katalog vseh, tudi manj znanih politikov, nad katerimi je bedelo oko takozvane "Ohrane". V arhivu najdeš vse, kar si moreš misliti! Policija je odpirala vse korespondenco politikov, jo prepisala in kopirala. Pisma so datirana iz Ženeve, Basela, Monakovega in iz vseh mogočih krajev sveta. — Izgleda, kakor da je bila pošta vsega sveta v rokah ruskega tajnega redarstva in Ohrane. Pisma so bila lahko priporočena, ali šifrirana ali pisana s simpatetičnim črnilom: vse to ni popolnoma nič ovrnilo Ohrane. Oni so natančno poznali vsebino vsakega pisma in jo kopirali. Njim ni bila nobena stvar tajna. Vse, kar se je pisalo o pripravljanju revolucije, je bilo tajni Ohrani znano do podrobnosti. Vsi osumljeni so bili označeni z raznimi svinčniki. Socialiste so zaznamovali z modrimi. Na kartotekah so tudi številke, po katerih je mogoče takoj najti odrasne spise, ki so bili skrbno zvezani v snopčice. Poleg tega so na kartotekah označeni vsi podatki o posameznih osebah, tako da imaš pred seboj popolne životopise.

V arhivu se nahaja dalje tudi kartoteka onih ljudi širom Evrope, za katere se je zanimala caristična ohrana. Tu najdeš imena visokih uradnikov, jevpriških dvorjanikov in tudi člane vladarskih rodbin.

Imenovani Francez, novinar — Morizet, je iz šale iskal svoje ime. In res! Prinesli so mu takoj snopčice zapisov. Tu se čita med drugim: Leta 1898 je bil Morizet član socialističnega dijaškega združenja, kateremu so pripadali tudi Rusi.

Arhiv vsebuje dalje tudi celo zbirko revolucije, novin in brošur. Nekatero so tudi kopirane in razmnožene. Tu je tudi glasoviti manifest carja Aleksandra iz l. 1864. (Čudovito! Ne manjka sploh niti en zapisek od postanka Ohrane, kar pomeni zelo veliko, ako se pomisli, da je bila Ohrana ustanovljena leta 1826.

Koliko truda je zahtevalo zbiranje vseh teh podatkov in dokumentov! In koliko državnega denarja je bilo izdanega za vzdrževanje uradnikov, ki so razkošno živeli na račun drugih ljudi. In vse to se je razsulo kar čez — noč! Ta arhiv se nahaja sedaj v rokah onih, katerih glave so bile preptane v nevarnosti.

Slon — VALUTNI ŠTEKOVNJAK

V budimpeštanskem zoološkem vrtu živi dobrodušen slon, ki ga imenujejo Hasan. Bil je vedno velik prijatelj otrok in se je jako rad igral z njimi. Kdor je hotel, ga je lahko zajahal, seveda za primerno pristojbino. Katero je slon pobiral sam. Pred kratkim pa se je slon čudno izpremenil. Kar čez noč se je prenehal igrati z otroci in končno je odklonil vse ponudbe. Kakor hitro mu namreč kak otrok ponudi madžarsko krono, jo najprej poduha in potem ozlovoljen vrže proč. Prvotno so mislili, da se je slon naveličal otrok, ki so ga vedno nadlegovali z jahanjem. Toda pred kratkim je prišel v zoološki vrt neki Ameri-

kance s svojimi otroci in poskusal srečo z dolarskimi bankovci. In glej, čudo! Slon je z največjim zadovoljstvom sprejel dolar. Pozneje so napravili poizkuse še z raznimi drugimi bankovci. In slon je sprejel vse. Ogledanja samo madžarske bankovce. Hasanov čuvaj je izjavil, da prihaja to najbrž od tega, ker se je pri fabricaciji novih madžarskih bankovcev uporabljala barva, ki slonu ne prija. Mogoče je končno to tudi res. Dejstvo pa je le, da niti sloni nočejo več sprejemati madžarskih ničvrednih bankovcev.

WSS WSS WSS WSS WSS

Zahtevajte SIDRO tovrniško znamko.

Knjige! = Knjige!

POUČNE KNJIGE.

Angleško-slovenski slovar — Dr. Kern \$5.00
Slovensko-angleški slovar 1.50
Slovensko-angleška slovnica 1.50
Nemški abecednik35
Nemški angleški tolmaz60
Pravilo dostojnosti30
Slovensko-nemški slovar — (Janežič Bartol) 4.90
Angleščina brez učitelja45
Cirilica. Navodila za čitanje in pisanje srbskine v cirilici30
Oskoletoz. Spisal Anton B. Jeglič40
Gospodinstvo — Purgaj. Praktična knjiga za naše gospodinjice (Trdo vezana) 1.20
Hitri računar. Priročne veličnosti50
Praktični računar30
Knjiga o lepem vedenju Urbanus, (Trdo vezano) 1.00
Mladeničev. Ant. B. Jeglič
I. zvezek60
II. zvezek68
Nesveti iz hiše in doma. Korlatna knjiga za vsako hišo 1.00
Pravila za otroke. Dr. J. Dostojan65
Varčna kuharica, za slabe in dobre čase 1.00

RAZNE POVESTI IN ROMANI.

Jos. Jurčič, 4. zv.: Čet in sad. Hči mestnega soukna itd. 75
Jos. Jurčič, 5. zv.: Sosedov sin. Sin kmetkega cesarja itd. 35
Jos. Jurčič, 6. zv.: Doktor Zober, roman — Tugozer, tragedija. Hude silki — Ksaver Moško. Lude brezdne. Ni vse zlato, kar se se svetli itd. 35
Padra, povest iz irske junake dobe 30
od svobodnim solncem, zgodovinska povest, 1. zv. 1.25
od svobodnim solncem, zgodovinska povest, 2. zv. 1.25
Povesti slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo. Kalan 65
Bomarcia, povest 30
Sinto a Sento, povest iz Abracev 20
Zilke in povesti, Ksaver Moško. Študent naj be, — Naš vsakdanji kruh 35
Veselo povesti: Za možem, — V pustih je šla. — Pravda med bratoma 35
Vojnik ali poganstvo in krst, povest 35
ster Zgaga 50
Doli s orožjem 50
Knjige družbe Sv. Mohorja
Duhovni boj (3/4 str.) 50
Mesijsa (1. zv.) 32
Mesijsa (2. zv.) 30
Podobe iz narave 30
Strelota in senca 30
Zgodovina slov. naroda (5. zv.) 30
Zgodovina slov. naroda (6. zv.) 30
Mladim srem (2. zv.) 30
Bojal K. Moško

Knjiga za lahkomisne ljudi.
Spisal I. Cankar 1.75
Pet tednov v zrakovlopu 2.00
Amerika in Amerikanci 5.00

JUDSKA KNJIZICA — POVESTI.

1. zv. Znamenje štrliha. Povest do tektiva Sherlock Holmes 40
2. zv. Darovana. Zgodovinska povest iz dobe človeških apostolov 60
3. zv. Jvanč Zmagovšč, povest. — Med Plazovi, tirolska povest. 60
4. zv. Mala življenja, povest 62
5. zv. Zgodnja kmečka vojska, zgodovinska povest 75
6. zv. Godarjev sin — Finžgar, povest 30

Z ZADNJO POŠILJATVIJO SMO DOBILI NASLEDNJE KNJIGE:

Stric Tomova Koča 45
Rinaldo Rinaldini 60
Sv. Notburga 35
Pravljice za Mladino, S. Kosutnik 30
Elizabeta 35
Veliki vseved 80
Gozdovnik, (2 zvezka) 1.00
Cvetina Borogradska 60
Sv. Genovefa 35

Opomba:
Naročilo je priložiti denar, bodisi v gotovini, money order ali poštne razmke po 1 ali 2 cenici. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo. Ne naročite knjig, katerih ni v ceni. Knjige pošiljamo poštne preste.

BOJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA".

NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRAŽENIH DRŽAVAH.

ADVERTISEMENTS.

NAJ SE OGLASI!

Pismo iz starega kraja, naslov: ljeuno na JAKOBA SMODEY, se nahaja v rokah Johna Stampfel, Seofield, Utah.

ZAKAJ TRPETI?

Revmatične, nevralgične in bolečine v mišicah so hitro odpravljene s primerno uporabo

PAIN-EXPELLERJA

Tovrniška znamka reg. v pat. ur. 248. dr. Glejte, da dobite pristnega — slavnega že več kot 50 let.

WSS WSS WSS WSS WSS

Zahtevajte SIDRO tovrniško znamko.

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

WSS WSS WSS WSS WSS

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVljena
5. JULIJA 1908INKORPORIRANA
27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN PRKEC, 4459 Wash. St., Denver, Colo.
Podpredsednik: JOHN FAIDIGA, Box 53, Leadville, Colo.
Glavni tajnik: FRANK SKRABEC, 4822 Wash. St., Denver, Colo.
Zapiskar: ROBERT ROBLECK, Sta. 5, Pueblo, Colo.
Glavni blagajnik: JOSIP VIDEČIĆ, 4485, Logan St., Denver, Colo.
Zaupnik: FRANK ZAITZ, 514 W. Chestnut St., Leadville, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: JOHN GERM, 8.7 East C. St.
MIHAEL KAPSCHE, 508 N. Spruce St., Colo. Springs, Colo.
GEORGE PAVLAKOVICH, 4717 Grant St., Denver, Colo.

POSREDOVALNI ODBOR:

Predsednik: ANTON KOČEVAR, 1208 Lierwind Ave., Pueblo, Colo.
JOHN KOCHAN, 1208 Mahon Ave., Pueblo, Colo.
FRANK CANJAN, 500-501 - 45 Ave., Denver, Colo.

IZOŠTEVALNI ODBOR:

Predsednik: FRANK BOYTZ, R. 2, Box 182, Pueblo, Colo.
FRANK MARTINJAK, Box 607, Johnston City, N. H.
PETER GESHILL, 4466 W. 8th St., Denver, Colo.

VZROVNI ODBOR:

Dr. B. S. BURKETT, 4487 Washington St., Denver, Colo.

GLAS NARODA, 23 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Vse denarne nakamile in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prepisne račune pa na predsednika glavnega posrednega odbora.

Iz urada glavnega tajnika Z. S. Z.

DOHODKI ZA MESEC NOVEMBER 1921.

Štev. dr.	Št. čl.	Št. čl.	Št. čl.	Št. čl.	Št. čl.	Št. čl.
Št. čl.	Št. čl.	Št. čl.	Št. čl.	Št. čl.	Št. čl.	Št. čl.
1.	\$107.56	\$106.50	\$27.60	\$83.25	\$324.91	
2.	\$149.86	\$155.75	\$44.05	\$103.50	\$459.16	\$6.00
3.	\$22.94	\$20.25	\$5.40		\$48.50	
4.	\$134.74	\$123.75	\$32.45		\$290.94	
5.	\$13.31	\$17.25	\$3.80		\$34.36	
6.	\$82.47	\$70.25	\$19.20	\$47.25	\$219.17	
7.	\$34.99	\$36.75	\$9.20		\$80.94	
8.	\$52.93	\$57.10	\$13.10	\$88.50	\$214.63	\$3.00
9.	\$1.42	\$1.50	\$0.40		\$3.32	
10.	\$28.55	\$33.75	\$15.80		\$78.10	
11.	\$9.91	\$14.25	\$3.05	\$1.00	\$28.21	
12.	\$16.41	\$18.00	\$4.60	\$11.50	\$50.51	
13.	\$29.21	\$32.25	\$7.65	\$20.00	\$90.11	\$1.00
14.	\$5.91	\$6.75	\$1.80		\$15.46	
15.	\$101.02	\$104.25	\$32.10	\$67.00	\$304.37	
16.	\$19.36	\$20.25	\$5.40		\$45.01	
17.	\$5.93	\$6.75	\$1.80		\$14.48	
18.	\$18.38	\$20.25	\$5.65		\$44.38	
19.	\$44.53	\$43.50	\$9.53	\$23.00	\$120.56	
20.	\$34.70	\$24.00	\$6.20	\$7.25	\$72.15	
21.	\$26.88	\$30.75	\$7.00		\$64.63	
22.	\$8.03	\$6.00	\$1.60		\$15.63	
23.	\$10.33	\$13.50	\$2.40		\$26.23	
24.	\$16.93	\$21.75	\$3.40	\$6.00	\$48.08	
	\$977.30	\$985.10	\$263.18	\$457.25	\$2,693.83	
					\$11.13	
					\$2,704.96	
					\$1,597.00	
					\$1,107.86	
					\$36,867.88	
					\$37.95.84	

IZDATKI ZA MESEC NOVEMBER 1921.

Štev. dr.	Za štetino	Pol. podp.	Porod. nagr.	Drugo	Skupaj
1.		\$131.00			\$131.00
2.		\$146.00			\$146.00
3.		\$41.00			\$41.00
4.	\$500.00	\$21.00			\$521.00
5.		\$190.00			\$190.00
6.		\$318.00	\$30.00		\$348.00
7.		\$95.00			\$95.00
8.			\$10.00		\$10.00
	\$500.00	\$942.00	\$40.00		\$1482.00
					\$100.00
					\$15.00
					\$1597.00

Frank Skrabec, gl. tajnik.

stvo, da t o upošteva. Pristopnina za novopristopile bo za vsakega novega člana, ki pristopi, za samo posmrtnino \$1.00 v rezervni sklad in 25 centov vrhovni zdravnik ter asistent za smrtninski in stroškovni sklad za dotični mesec. Certificati se bodo dajali za vse novopristopile po Novem letu — brezplačno. Vse one, ki izpremenijo smrtnino, pa bo stal certifikat 25 centov, kakor dozdaj. Člani, ki se hočejo zavarovati poleg smrtnine še za bolniško podporo za \$1.00, plačajo \$1.00 pristopnine v bolniški sklad in za \$2.00 bolniške podpore pa \$2.00 pristopnine za bolniški sklad. Ker imam še v zalogi nekaj starih mesečnih poročil, se bodo za mesec januarja stara rabila, potem se bodo pa razposlala nova, za katere bo poskrbljeno, da bodo bolj sistematična in priljubljena.

Glede Mladinskega oddelka pa povem sledeče, da bo članstvo vedelo, pri čem da je. Dobil sem namreč čez tristo prošenj za omenjeni oddelci, torej jih še manjka do 150, da dosežemo število 500, kakor to zahteva postava države Colorada. Pod nikakimi pogoji ne puste poslovati naprej s tem oddelkom, dokler ne bomo imeli 500 otrok vpisanih in plačan en asistent za iste. — Sam sem šel do Insurance Commissionarja, da bi nam dal dovoljenje pričeti z malo manjšim številom otrok, toda odgovoril mi je, da je postava za vse enaka ter da se ji moramo brezpopojno vdati in dobiti zadostno število otrok, da zadostimo postavi. Prosim torej vse v namenu dobre stvari in za napredek organizacije, da greste vsi na delo in dobite še to številce otrok, da bomo lahko poslovali. Tukaj v Denverju so dobili zbiramo preiskali v enem dnevu 125 otrok, kar je zelo lepo število in če se bomo še tako potrudili, jih bomo dobili še več. Tako je tudi Leadville, naše gorsko mesto, dobilo lepo število otrok pri obeh društvih in Canon City ter Rockvale je povzročila v stavskih organizacijah velikansko razburjenje. Nameravala se je v kratkem proglasiti demonstracijska stavka, samo vsled intervencije sekretarja strokovne organizacije Pleidla se je sklenilo počakati odločitve senata.

otroke k domači organizaciji ter tako zavaroval v slučaju nesreče ali smrti svoje nedolžne otročice in storil sam sebi in organizaciji dobro delo. Prošnje za vstop sem poslal na vsa društva še pred več ko enim mesecem; ako katero društvo ni prejelo, naj mi takoj naznani, da mu jih pošljem. Dalje naznanjam, da naj se pošiljajo po novem letu vse prošnje v smislu pravil za pristop v starostni oddelci kakor tudi za zvišanje smrtnine in bolniške podpore direktor na novoizvoljenega vrhovnega zdravnika, na naslo: Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. On bo te prošnje, ko jih bo pregledal, poslal na glavni urad in hkrati bo prizadeto društvo on sam informiral, je li prosilec sprejet ali ne. Torej toliko v pojasnilo.

Naš dosedanji vrhovni zdravnik je odpotoval od tu še meseca septembra, in nidal nižkega naslova, kam da je šel, vsled česar so prošnje zastajale in poslovanje se ni redno vrtilo, kakor bi se moralo. Ker pa imamo sedaj v osebno dobroznane rojaka dr. — Kerna iz Colorada izkušnega vrhovnega zdravnika, ki je pri več slovenskih organizacijah vrhovni zdravnik, sem prepričan, da bo šlo vse lepo in gladko od rok.

Se enkrat pozivljam cenjeno članstvo, naj prebere pravila, ko jih prejme, da se bodo vsi vedeli ravnati po njih. K sklepu voščim srečno in veselo Novo leto 1922, vsem članom in članicam ZSZ!

Frank Skrabec, gl. tajnik.

Od vsepovsod.

Milijorska poverba.

Policija je aretirala stavega Jakoba Gutmanja, ki je bil predsednik strokovnega združenja tiskarjev, ker je bil obdolžen, da je poveril fond za stavke v znesku 29 milijonov kron. Ta aretacija je povzročila v stavskih organizacijah velikansko razburjenje. Nameravala se je v kratkem proglasiti demonstracijska stavka, samo vsled intervencije sekretarja strokovne organizacije Pleidla se je sklenilo počakati odločitve senata.

Roparske tolpe v berlinski okolici

Kakšne razmere vladajo v državi reda in kulture, v Nemčiji, o tem nam vsak dan pripovedujejo.

jo lokalne rubrike nemških novlin Berlinski listi tožijo te dni, da so roparski napadi večjih tolpe na posamezna gospodarstva ali tudi manjše vasi v berlinski okolici skoraj na dnevem redu. Te tolpe broječe deset do petnajst mož, obsteje večinoma iz zločincev berlinskega vele mesta, ki so svoje "delovanje" preložili na deželo, ker jim je v mestu varnostna straža na neprijeten način vedno za petami. Posamezni "specialisti" so se naselili v berlinski okolici, organizirane tolpe pa so se razdelile po deželi, kjer delujejo z največjim uspehom. Kakor poroča "Vossische Zeitung" je ena teh tolpe napadla te dni v Kečinu ob reki Havel, kjer je uradno ravno preštevano prispele denarje pošiljke, neko banko. Kmalu zatem je neka z revolverji in ročnimi granatami oborožena tolpa oplenila dvorec Sommerfeld. — Pet roparjnikov je plenilo v dvorcu, ostali pa so zasedli in stražili dohode. Roparji so odnesli nad 50.000 mark in mnogo dragocenosti. Roparino so zaklenili v neko sobo, jej zapretili s smrtjo, ako bi kdo klical na pomoč ter potem mirno odšli s svojim plenom. Roparjem kljub odločnim ukrepom policije še niso prišli na sled. V Schebuschu je neka roparska tolpa ustavila na cesti poštni voz postrelila vprežene konje in skušala razbiti blagajno. Umori in ropi v Berlinu samem pa se tako množijo, da postajajo gotovi deli mesta ponoči naravnost nedostopni. Berlinska policija je organizirala posebne "Ueberfallkomando", katerih naloga je, da neposredno po vsaki prijavi nasilstva v avtomobilih hitre na kraj nesreče.

Žepna ura bivšega cesarja Karla.

je postala v Curihu prava senzacija. Neki urar jo je dal v izločbo s pojasnilom, da je uro naročil Karel pred svojo poslednjo avanturo. Deloma je plačal naprej in izgotovili so mu jo po začetnem zahtevi za ceno 12.000 švicarskih frankov. Tode Karl je opustil naročilo, ker so se med tem razmere izpremenile in jo dal naprodaj za 8500 frankov. Ura je opremljena z barometrom, kompasom, hitrostnim merilom in s kronometrom ki bi je ure, četrture in tudi minuite.

ROJAKI NAROČAJTE SE

NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Slovensko - Amerikanski KOLEDAR za leto 1922

Poleg koledarskega dela vsebuje obilico poučnih člankov, zanimivih povesti, nasvetov za zdravje in dom, raznoterosti, šale itd.

Nad vse zanimiv je članek "Proti delavska špijonaža v West Virginiji".

Ko bodo delavci to prečitali, jim bo marsikaj jasno, o čemur dosedaj niso niti pojma imeli.

Koledar krasi cela vrsta krasnih slik.

Čtivo je tako izbrano, da mora zanimati vse sloje našega naroda.

Cena je 40 centov s poštnino vred.

Za Jugoslavijo je poštnina ista.

Naročite ga za svoje sorodnike in znance v stari domovini.

Vsako bo vesel tega božičnega daru.

Naročite ga še danes!

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York

ADVERTISEMENTS.

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

RYNDAM	29 dec.	Boulogne	LA TOURAINE	4 febr.	Havre
CARMANIA	31 dec.	Cherbourg	RYNDAM	4 febr.	Boulogne
POTOMAC	31 dec.	Brezen	AQUITANIA	7 febr.	Cherbourg
LA LORRAINE	31 dec.	Havre	LAPLAND	11 febr.	Cherbourg
OLYMPIC	31 dec.	Cherbourg	LA SAVOIE	11 febr.	Havre
AMERICA	3 jan.	Bremen	CARMANIA	11 febr.	Reka
N. AMSTERDAM	4 jan.	Boulogne	FRANCE	11 febr.	Havre
ITALIA	5 jan.	Trst	ADRIATIC	18 febr.	Genoa
LA TOURAINE	7 jan.	Havre	OLYMPIC	18 febr.	Cherbourg
ORPEA	7 jan.	Hamburg	N. AMSTERDAM	18 febr.	Boulogne
ADRIATIC	7 jan.	Genoa	PARIS	21 febr.	Havre
LAPLAND	7 jan.	Cherbourg	AQUITANIA	23 febr.	Cherbourg
MONGOLIA	12 jan.	amburk	MONGOLIA	23 febr.	Hamburg
S. WASHINGTON	17 jan.	Bremen	KROONLAND	25 febr.	Boulogne
ROCHAMBEAU	17 jan.	Havre	MINNEKAHDA	26 febr.	Hamburg
PARIS	18 jan.	Havre	NOORDAM	26 febr.	Cherbourg
ORDJNA	21 jan.	Hamburg	ARABIC	4 marca	Genoa
SAXONIA	21 jan.	Hamburg	ZEELAND	4 marca	Cherbourg
ARABIC	21 jan.	Genoa	LA LORRAINE	4 marca	Havre
KROONLAND	21 jan.	Cherbourg	LA SAVOIE	11 marca	Havre
NOORDAM	21 jan.	Boulogne	FINLAND	11 marca	Cherbourg
PRES. WILSON	24 jan.	Trst	RYNDAM	11 marca	Boulogne
LA LORRAINE	28 jan.	Havre	PAPIS	15 marca	Havre
CARMANIA	28 jan.	Reka	LAPLAND	18 marca	Cherbourg
ZEELAND	28 jan.	Cherbourg	N. AMSTERDAM	25 marca	Boulogne
FINLAND	4 febr.	Cherbourg	FRANCE	23 marca	Havre

Glede cen za vožnje listke in vse druge pojavnice, o vseh se na tržnici: FRANK SAKSEE STATE BANK, 23 Cortlandt St., New York

JUGOSLAVIJA

Hitre zveze z vsemi točkami v Jugoslaviji. Dobra in zadostna hrana. Zaprti prostori. Velik prostor na krovu. Vse udobnosti modernega parnika.

RED STAR LINE

NEW YORK v PLYMOUTH, CHERBOURG in ANTWERPEN
FINLAND 7. jan.
KROONLAND 21. jan.
ZEELAND 28. jan.
Vstavi v Halifax sem in tja.
V VIGO, HAMBURG in GDANSK
SAMLAND (samo 3. razred) 19. jan.

AMERICAN LINE

PLYMOUTH, CHERBOURG, BRUNSBUTTEL in HAMBURG
VSE VODNE PROGE DO POLJSKE.
MONGOLIA 12. jan.
MINNEKAHDA 26. jan.
NEW YORK v HAMBURG.
HAVERFORD 9. febr.

WHITE STAR

CHERBOURG in SOUTHAMPTON
OLYMPIC 21. jan.
IZ NEW YORKA MADEIRO, GIBRALTAR, ALŽIR, GENOVA, NAPOLI, ADENE, ALEKSANDRIJO ZA EGIPET IN NIL.
ADRIATIC 7. januarja
ARABIC 21. januarja
LAPLAND 4. febr.
Največji parnik v redni službi s južnoevropskimi pristanišči.

INTERNATIONAL MERCANTILE

MARINE COMPANY
120 parnikov — 1,300,000 ton.
BROADWAY NEW YORK
all pri lokalnih agentih.

NAZNAVILLO.

Gospod in gospa J. Rojanec naznanjata sorodnikom in prijateljem, da se je naju hči Štefanija zaročila z gospodom Francis Carroll na naslovu 45 Perry St., New York, N. Y.

Mr. & Mrs. J. Rojanec, 353 Cornelia St., Brooklyn, N. Y.

VABILO.

na plesno in zabavno veselico, katero priredi društvo sv. Alojzija št. 36 JSKJ. v Conemaugh, Pa., v soboto 31. decembra. Tem potom so vabljeni vsi rojaki in rojakinje iz okolice, da nas blagovolijo posetiti na omenjeni veselici. Za dobro potrebo in zabavo bo izvrstno preskrbljeno. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 25¢. K obilni vdeležbi vabi Odbor. (28-30-12)

SLOVENSKA BANKA

Zakrajšek & Češarek
70 — 9th AVE., NEW YORK, N. Y.
(med 15. in 16. cesto)

pošilja denar v Jugoslavijo, Italijo itd.; — prodaja vozne listke za vse važnejše črte; — izvršuje notarske posle, lisovzvezi s stari krajem. — Cene vedno med najnižjimi. — Telefon Watkins 7529

POŠILJANJE DENARJA

CEKI MONEY ORDRI KABL — DENARNE VREDNOSTI

Naša posebnost je hitro, točno in natančno pošiljanje svot v

Jugoslavijo, Čehoslovakijo, Avstrijo, Italijo in vse druge dele sveta.

Zadovoljnost zagotovljena. Vprašajte!

The Progress National Bank of New York

Mon. John Burke : predsednik
Cian Kardos & Burke, New York
Bivši zakladničar Zdrav. uradov.
A. H. Walsh : podpredsednik
H. R. Naylor : v. blagajnik
28th St. & 7th A. v. New York
Cian Federal Reserve Bank

COSULICH ČRTA

Direktno potovanje v

DUBROVNIK (Gr. vosa), TRST.

PRESIDENT WILSON

24. januarja 1922.

Cene za Trst in Reko so:

Pres. Wilson \$102.50 in \$5. davka.

Potom listkov izdanih za vsa kraja v Jugoslaviji in avstriji.

Razredne ugodnosti uravga, dragega in tretjega razreda.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & Co.

Passenger Department

2 West Street New York

CUNARD-ANCHOR

Največji, najhitrejši parniki na svetu. Izborna postrežba in stnikom. V vašem mestu ali bližini je lokalni agent.

V Jugoslavijo, Bolgarsko, Rumunsko in Madžarsko,

Preko Dubrovnik, Trst in Reka

ITALIA

5. januarja

Karta \$87.00 — Davek \$5.00

Preko Cherbourg in Southampton:

CARMANIA 31. dec.

SAXONIA 21. jan.

POZOR, SLOVENKE!

Želim se spoznati s Slovenko staro od 28 do 38 let. Na denar se ne oziram, pač pa želim, da je zdrava. Katera želi dobrega moža, naj mi piše, jaz bom na vsako pismo odgovoril. — Sam Bančo, 1143 Miami Ave., Kansas City, Kans. (28-29-12)

Podpisana bi rada znala, kje je moj mož JOSIP HORVAT, star 58 let, po poklicu mizar. Dolgo let se je nahajal v Allegheny, Pa. Zadnje pismo sem prejela od njega z naslovom: Spring Garden Ave., N. S., Pittsburgh, Pa. Pisala sem mu tri pisma, katera sem prejela nazaj, da je mrtel. Podpisana prosim cenj. rojake, da mi kateri sporoči natančno o smrti, kako je in če je bil pri kakem društvu, ker meni je pisal že mnogo poprej, da je zavarovan. Moj naslov je: Angela Horvat, Kandija št. 69 pri Novem mestu, Slovenija, Jugoslavija. (28-29-12)

Mošt

iz svežega kalifornijskega grozdja, obvarovan v kanglah in sodih razne velikosti po zelo niski ceni. Pišite po pojasnila.

John Sepich

94½ Greenwich St.